

Секція Право	
УДК 347.2/.3:347.4	
Дата першого надходження статті до видання	2026-05-05
Дата прийняття статті до друку після рецензування	2026-05-13
Дата публікації/оприлюднення	2026-05-27

Проблемні питання визначення правової природи довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання

Піддубний Олексій Юрійович

Професор, Доктор юридичних наук

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

e-mail: piddubny_o@nubip.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0003-4867-4613>

Горіславська Інна Вікторівна

Доцент, Кандидат юридичних наук,

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

e-mail: gorislavska_i@nubip.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-1865-9132>

Анотація. Стаття присвячена дослідженню змістовного наповнення та правової природи довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання. Автори доходять висновку про подвійний характер забезпечувальної довірчої власності, що безпосередньо визначає зміст такого способу забезпечення виконання зобов'язання. Акцентується увага на основному забезпечувальному елементі функціонального призначення довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання. Водночас, автори відзначають, що забезпечувальна функція довірчої власності досягається за рахунок реалізації специфічного механізму, що полягає у передачі майна від боржника до кредитора на особливому речовому титулі довірчої власності. У статті обґрунтовується, що такий правовий титул не є тотожний класичному праву власності, у зв'язку з його обмеженим характером. Автори підкреслюють, що обмежений характер вказаного речового титулу обумовлений цільовим призначенням забезпечувальної довірчої власності. Висловлено позицію також і щодо наявності у кредитора обов'язку повернення майна як важливої характеристики досліджуваного способу забезпечення виконання зобов'язання. У статті підсумовується, що довірча власність як спосіб забезпечення виконання зобов'язання реалізовується в двох взаємопов'язаних функціональних елементах, що відображають подвійний характер її правової природи. Так, в цьому контексті, довірча власність це забезпечувальний інструмент, а також особливий речовий титул, що визначає зміст такого способу забезпечення виконання зобов'язання. В ході аналізу зазначеної проблематики автор доходить висновку про те, що довірча власність (в контексті забезпечення виконання зобов'язання) – це речовий спосіб забезпечення виконання зобов'язання, направлений на забезпечення кредитних зобов'язань та зобов'язань за договором позики шляхом встановлення особливого правового титулу обмеженого цільового призначення.

Ключові слова: довірча власність, забезпечення виконання зобов'язання, фідучія, правовий титул, речове право, право власності, кредитування.

Problematic Issues in Determining the Legal Nature of Fiduciary Ownership as a Means of Securing the Performance of Obligations

Oleksii Piddubnyi

Doctor of Law, Professor,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine , Kyiv, Ukraine
e-mail: piddubny_o@nubip.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0003-4867-4613>

Inna Gorislavska

PhD, Associate Professor,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine , Kyiv, Ukraine
e-mail: gorislavska_i@nubip.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0002-1865-9132>

Abstract. The article is devoted to the study of the substantive content and legal nature of fiduciary ownership as a means of securing the performance of obligations. The authors conclude that fiduciary ownership used for security purposes has a dual nature, which directly determines the content of this method of securing the performance of obligations. Particular attention is paid to the primary security element in functional purpose of fiduciary ownership as a means of securing the performance of obligations.

At the same time, the authors emphasize that the security function of fiduciary ownership is achieved through the implementation of a specific mechanism consisting of transfer of property from the debtor to the creditor under a special proprietary title of fiduciary ownership. The article substantiates that such a legal title is not identical to classical ownership due to its limited nature.

The authors highlight that the limited nature of this proprietary title is determined by its specific purpose as a security instrument. It is also argued that the creditor's obligation to return the property constitutes an essential characteristic of the analyzed method of securing the performance of obligations.

The article concludes that fiduciary ownership as a means of securing the performance of obligations is implemented through two interrelated functional elements reflecting the dual nature of its legal character. In this context, fiduciary ownership is both a security instrument and a specific proprietary title determining the content of this method of securing the performance of obligations.

Based on the analysis, the authors conclude that fiduciary ownership (in the context of securing the performance of obligations) is a proprietary method of securing obligations aimed at ensuring credit obligations and loan agreements through the establishment of a special legal title with a limited and purpose-oriented nature.

Keywords: fiduciary ownership, securing the performance of obligations, fiduciary transfer, legal title, property law, right of ownership.

Вступ

Актуальність проблеми. В умовах сучасного розвитку цивільних правовідносин, виникає обґрунтована науково-теоретична потреба у дослідженні довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання у зв'язку з необхідністю пошуку надійних інструментів підвищення рівня довіри кредиторів. Практика правозастосування забезпечувальної довірчої власності є незначною, що спричинено відносною новизною

такого способу в системі способів забезпечення виконання зобов'язання. Крім того, фрагментарність та недосконалість правового регулювання інституту довірчої власності в цивільному законодавстві зумовлює необхідність проведення ґрунтовного науково-теоретичного дослідження особливостей застосування довірчої власності з метою забезпечення кредитних зобов'язань та зобов'язань за договором позики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. І.С. Канзафарова та М.С. Федорко [1] провели загальне дослідження довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання та підняли питання доцільності запровадження такого інституту в цивільному законодавстві. А.Г. Бірюкова [2] вивчала переваги та недоліки довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання та дійшла висновку, що застосування довірчої власності саме як способу забезпечення виконання зобов'язання свідчить про існування загальної проблеми порушення балансу прав та інтересів довірчого власника та довірчого засновника. Г.В. Буяджи [3] здійснила ґрунтовне дослідження довірчої забезпечувальної власності та дійшла висновку про те, що переваги фідучіарного закладу для позикодавця не викликають сумнівів, оскільки він надає максимальний захист його правам та інтересам від потенційної недобросовісності боржника.

Питання правової природи та змістовного наповнення довірчої власності знайшли свої відображення у низці наукових досліджень вчених-цивілістів. Р.А. Майданик [4] розглядав специфіку довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання через призму правового титулу передачі майна від кредитора до боржника. В свою чергу О.В. Ільків [5] в межах дисертаційного дослідження сформував підхід щодо недоцільності ототожнення довірчої власності та права власності. Співзвучною в зазначеному контексті є наукова позиція К.Г. Некіт [6], яка вважає неправильним визначати право довірчої власності як різновид права власності. З цього приводу варто відзначити наукову позицію Ковтун В.В. та Баранової Л.М. [7], які вказують, що довірчу забезпечувальну власність слід розглядати не як особливий вид права власності, а як окремий вид речового права. Л.В. Фокша та О.А. Зуєва [8] акцентують увагу на тому, що право довірчої забезпечувальної власності є речовим способом забезпечення виконання зобов'язання, що повністю узгоджується з позицією А. Рябчинської [9], яка підкреслює, що аналіз доктринальних джерел і норм чинного цивільного законодавства свідчить про актуальність питань щодо визначення такого способу забезпечення виконання зобов'язання, як речового.

В свою чергу, Д.О. Бевза [10] розглядає довірчу власність як правовий режим, що характеризується цільовим призначенням. Зазначений підхід узгоджується з позицією Ю.С. Канарик [11] з приводу того, що кредитор стає власником майна, але здійснює свої повноваження у «довірчому» режимі: він не може використовувати майно у власних інтересах доти, доки боржник сумлінно виконує свої зобов'язання. Також, підтримує вказаний підхід і В.В. Дектярьов [12], який зазначає, що довірча власність є особливим правовим режимом, який зумовлює виникнення в особи права фідучіарної власності. В цьому контексті Д.О. Карамшук [13] відзначив, що право довірчої власності обмежене фідучіарним обов'язком повернення майна та метою забезпечення виконання зобов'язання.

Важливе значення для удосконалення вітчизняної доктрини довірчої власності відіграють порівняльні дослідження законодавства України та зарубіжних країн. Так, дослідження Н. Коробцової та Ю. Засядівко [14] присвячене правовій регламентації довірчої власності в зарубіжних країнах та Україні. Важливий доробок в контексті дослідження правової природи довірчої власності представлений в наукових працях зарубіжних вчених. Так, Д. Кларрі [15] досліджував вказану проблематику з точки зору порівняльно-правового аналізу довірчої власності та трасту. В. Сводлінг [16] заперечив ідею розщеплення власності в межах довірчої власності та дійшов висновку про недоцільність ототожнення довірчої власності класичним речовим правом. К. Фікс [17] провів ґрунтовне наукове дослідження забезпечувальної довірчої власності *fiducie-sûreté* та визначив, що забезпечувальна функція реалізується шляхом відокремлення майна. М. Просо та Ф. Остоїч [18] проаналізували довірчу власність через призму її забезпечувальної правової природи. Т. Джурджич Мілошевич та А. Павічевич [19] розглянули довірчу власність як нетипову речову гарантію, яка за своїм функціональним призначенням нагадує заставу.

Виділення не вирішеної частини проблеми. Незважаючи на наявність ряду наукових публікацій, присвячених дослідженню проблематики довірчої власності, не вирішеним залишається питання щодо правової природи такого способу забезпечення виконання зобов'язання та його змістовного наповнення.

Мета статті. Метою статті є обґрунтування правової природи забезпечувальної довірчої власності з точки зору її подвійного характеру, а також формування авторського визначення довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання.

Наукова новизна. Наукова новизна отриманих результатів полягає у подальшому розвитку наукових підходів щодо правової природи забезпечувальної довірчої власності та удосконаленні розуміння змістовного наповнення довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання.

Практичне значення. Практичне значення результатів дослідження полягає у можливості їх застосування в ході удосконалення нормативних положень цивільного законодавства щодо правового регулювання інституту довірчої власності з метою підвищення ефективності застосування такого способу забезпечення виконання зобов'язання на практиці.

Методологія

Методи дослідження. На основі поставленої мети в процесі проведення дослідження застосовано ряд загальнонаукових та спеціально-юридичних методів дослідження, включаючи порівняльно-правовий метод, метод критичного аналізу, метод абстрагування, логіко-юридичний метод.

Використання зазначеної системи методів дослідження зумовлено необхідністю ґрунтовного аналізу визначеної проблематики, а також формування висновків науково-теоретичного характеру.

За допомогою порівняльно-правового методу проведено аналіз довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання шляхом зіставлення різних наукових концепцій щодо розуміння його правової природи. Метод критичного аналізу дозволив

сформулювати авторський підхід до визначення змісту правової категорії довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання шляхом критичного осмислення наявних у науці підходів до вирішення зазначеної проблематики.

Метод абстрагування забезпечив виокремлення ключових аспектів проблематики в контексті визначення змісту та правової природи довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання. В ході використання логіко-юридичного методу застосовано логічні прийоми здійснення дослідження, ґрунтовані на законах формальної логіки.

Джерела даних. Емпіричну основу проведеного дослідження становлять нормативні положення Цивільного кодексу України, а також доктринальні наукові підходи до вирішення окреслених проблемних питань, сформовані в сучасній цивілістичній науці.

Обмеження дослідження. Результати дослідження поширюються на довірчу власність як спосіб забезпечення виконання зобов'язання та не стосуються інституту довірчої власності в цілому, включаючи договір управління майном як форму реалізації довірчої власності в сучасному цивільному законодавстві України.

Результати

За результатами проведеного дослідження автори дійшли висновку про те, що довірча власність як спосіб забезпечення виконання зобов'язання має подвійне функціональне призначення, зумовлене правовою природою такого способу та безпосередньо механізмом забезпечення виконання зобов'язання шляхом встановлення особливого речового правового титулу.

Так, основна функція забезпечувальної довірчої власності полягає саме у забезпеченні виконання зобов'язання. Водночас, в цьому контексті довірчу власність також слід розглядати з точки зору особливого правового титулу, який не можна ототожнювати з правом власності в силу його обмеженого характеру та цільового призначення. Обмежений характер такого речового титулу також свідчить і про фідучіарну складову забезпечувальної довірчої власності.

Отже, довірча власність (в контексті забезпечення виконання зобов'язання) – це речовий спосіб забезпечення виконання зобов'язання, направлений на забезпечення кредитних зобов'язань та зобов'язань за договором позики шляхом встановлення особливого правового титулу обмеженого цільового призначення.

Обговорення

Проблематика правової природи та значення довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання стала предметом дослідження ряду вчених-цивілістів. Ґрунтовний аналіз змістовного наповнення інституту довірчої власності в цілому та довірчої забезпечувальної власності зокрема проведено Р.А. Майдаником. Вчений акцентував увагу на важливій особливості, що вирізняє довірчу власність серед інших способів забезпечення виконання зобов'язання, а саме правовому титулі, на якому передається майно від боржника до кредитора. Так, Р.А. Майданик зазначає, що забезпечувальне право власності – це фідучіарне (довірче) право власності кредитора (отримувача забезпечення, забезпечувального власника) – неволодільницький речовий спосіб забезпечення виконання зобов'язання боржника (надавача забезпечення) [4, с. 1009-1010]. Вказана позиція узгоджується з отриманими результатами з наступних підстав. Так, в першу чергу, увага акцентується на фідучіарній правовій природі довірчої

власності як способу забезпечення виконання зобов'язання, оскільки титул, на якому передається майно від кредитора до боржника обмежений фидуціарним обов'язком, що полягає у необхідності його повернення. Співзвучною в цьому контексті є позиція І. Канзафарової, яка зазначила, що забезпечувальна властивість права довірчої власності, як і будь-якого способу забезпечення виконання зобов'язання, пов'язаного з резервуванням за кредитором певного майна, виявляється в тому, що боржник або інша особа, яка надала майно у довірчу власність, може виконати забезпечене зобов'язання та звільнити предмет від обтяжень [1]. Саме звільнення предмету від обтяжень чітко відображає фидуціарний елемент такого способу забезпечення виконання зобов'язання. З цього приводу слушно вказують Л.В. Фокша та О.А. Зуєва, що науковці для позначення цієї конструкції забезпечення виконання зобов'язань використовують різноманітні терміни, зокрема «фидуціарний заклад», «фидуціарна (довірча) передача майна у власність», «титульне забезпечення», «квазізабезпечення» (“quasi-securitization”), «титульне фінансування» (“title finance”) [8, с. 66]. Крім того, вчені зазначають, що право довірчої забезпечувальної власності є речовим способом забезпечення виконання зобов'язання, оскільки майновий інтерес довірчого власника забезпечується за рахунок об'єкта довірчої власності, на який він набуває речово-правовий титул [8, с. 66]. Погоджуємося з вказаною науковою позицією в контексті виокремлення речової природи довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання.

З зазначеним підходом узгоджується також наукова позиція А. Рябчинської, яка вказує, що аналіз доктринальних джерел і норм чинного цивільного законодавства свідчить про актуальність питань щодо визначення такого способу забезпечення виконання зобов'язання, як речового (майнові інтереси кредитора в разі невиконання кредитного зобов'язання боржником задовольняються переданим у довірчу власність майна), непосесорного (об'єкт довірчої власності залишається у володінні та користуванні боржника) і неакцесорного (припинення кредитного зобов'язання не призводить до автоматичного припинення договору про встановлення довірчої забезпечувальної власності та вимагає повернення переданого в забезпечення майна боржнику) [9, с. 213]. Водночас, Р.А. Майданик підтримує позицію неакцесорності забезпечувального права власності, яке існує незалежно від забезпечувального зобов'язання і вимагає вчинення фактичної передачі майна для припинення забезпечувальної власності [4, с. 1013]. Варто погодитися з зазначеними позиціями науковців з приводу того, що довірчій власності як способу забезпечення виконання зобов'язання характерні такі риси як непосесорність, що відображає неволодільницький характер такого способу забезпечення виконання зобов'язання, так неакцесорність, що підкреслює його незалежність від первинного зобов'язання.

В.В. Ковтун та Л.М. Баранова розглядають довірчу власність як різновид речового права, що полягає у відплатному наданні особі (довірчому власнику) вичерпного переліку особистих майнових прав власника (вигодонабувача) щодо певного майна, з метою реалізації чітко визначеної мети – отримання прибутку або іншої вигоди власнику майна [7, с. 124]. Однак, варто акцентувати увагу на тому, що в якості різновиду речового права слід розглядати саме правовий титул довірчої власності, на якому передається майно від боржника до кредитора, а не весь спосіб забезпечення виконання

зобов'язання в цілому. Так, довірча власність як спосіб забезпечення виконання зобов'язання є речовим способом забезпечення виконання зобов'язання.

Варто погодитися з науковою позицією О.В. Ільківа, який вказує, що довірчу власність не можна ототожнювати з правом власності. Довірчий власник наділений повноваженнями, які мають похідний характер від правомочностей власника, що складають зміст права власності. Повноваження довірчого власника обмежуються положеннями законодавства та, наприклад, договором управління майном, а також іншими видами договорів, які є підставою для виникнення довірчих речових відносин [5, с. 50]. Співзвучною є наукова позиція К.Г. Некіт, яка вважає неправильним визначати право довірчої власності як різновид права власності на майно «за яким кредитор, який отримав майно у довірчу власність (довірчий власник), не має права користуватися та самостійно розпоряджатися таким майном окрім як у випадку звернення стягнення на нього у порядку, встановленому законом». Якщо визнавати довірчу власність різновидом права власності, то слід визнавати й наявність у довірчого власника правомочностей володіння, користування й розпорядження майном, але у даному конкретному випадку з певними обмеженнями [6, с. 79].

В цьому контексті слушною є вищезазначена наукова позиція Р.А. Майданика, який розглядає правовий титул, на якому передається майно від кредитора до боржника як обмежене фидуціарне право власності [4, с. 1009].

На основі проведеного аналізу варто відмітити наукову позицію Бевза Д.О. з приводу функціональної подвійності довірчої власності з точки зору речового права та способу забезпечення виконання зобов'язань [10, с. 301]. Так, з однієї сторони довірча власність виступає одним із способів забезпечення виконання зобов'язання та, водночас, є особливим правовим титулом, що характеризується фидуціарною складовою. Як слушно з цього приводу зазначає Г.В. Онищенко, варто звернути увагу на те, що в контексті викладеного йдеться про «фидуціарну («особлива» чи «надлишкова») довіру» як ознаку фидуціарних правовідносин, тобто про такий ступінь довіри, коли одна особа надає іншій особі повноваження на вчинення юридичних і фактичних дій без конкретизації їхнього змісту, за відсутності можливості повного контролю за їх реалізацією або за інших умов, коли така особа свідомо ставить себе у залежність від іншої особи [20, с. 11].

Як зазначає В.В. Дектярьов, довірча власність як правова конструкція у системі координат речових прав є результатом симбіозу категорій права власності, зміст якого обмежений зобов'язальним правовідношенням, і обмеженого речового права, кваліфікуючі ознаки яких взаємодоповнюють і взаємопоглинають одне одного, внаслідок чого утворюється особливий фидуціарний режим власності [12, с. 178].

Враховуючи подвійний зміст довірчої власності в межах проведеного дослідження погоджуємося з науковою позицією А.Г. Бірюкової, яка вказує, що з метою запобігання обмеженому трактуванню сутності цього правового інституту лише як способу забезпечення виконання зобов'язання та усунення плутанини у розумінні природи довірчої власності необхідно шляхом закріплення визначення цього поняття, яке б розкривало його зміст та ознаки, а окремо на законодавчому рівні варто визначити можливі випадки його застосування та цілі, яким може слугувати цей правовий інститут [2, с. 24].

Враховуючи вищезазначене, слушною є наукова позиція Г.В. Буяджи з приводу того, що, забезпечувальна довірча власність - це неакцесорний та непосесорний речовий спосіб забезпечення зобов'язання, що передбачає передачу боржником за основним зобов'язанням належного йому майна у власність або у довірчу власність кредитору за основним зобов'язанням з метою одночасного стимулювання виконання зобов'язання та захисту майнових інтересів кредитора [3, с. 26].

Наукова новизна (розгорнуто). В проведеному дослідженні дістали подальшого розвитку наукові підходи щодо визначення змістовного наповнення, сутності та правової природи довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання. За результатами здійсненого аналізу наявних в сучасній цивілістичній науці підходів сформовано завершене авторське бачення подвійного характеру довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання, а також запропоновано нове удосконалене визначення довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання.

Практичне значення (розгорнуто). Сформовані у статті наукові висновки можуть бути використані:

- у науково-дослідній сфері – з метою аналізу та дослідження правової природи довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання;
- у правотворчій діяльності – для системного переосмислення та удосконалення нормативних положень чинного цивільного законодавства України щодо правового регулювання довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання;
- у навчально-освітній діяльності – в ході викладання навчальної дисципліни «Цивільне право України».

Висновки

Отже, на основі проведеного дослідження автори дійшли наступних наукових висновків. Довірча власність є відносно новим способом у системі способів забезпечення виконання зобов'язання. У зв'язку з цим, варто відзначити відсутність системної практики правозастосування такого способу забезпечення виконання зобов'язання. Крім того, фрагментарність та недосконалість чинного цивільного законодавства з приводу правового регулювання довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання, а також відсутність єдиного завершеного підходу до розуміння правової природи забезпечувальної довірчої власності призводить до труднощів в процесі застосування такого способу на практиці. В першу чергу, необхідно відзначити подвійність функціонального призначення довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання. Так, в ході забезпечення виконання зобов'язання шляхом встановлення довірчої власності кредиторові передається не право застави, а безпосередньо майно на особливому речовому титулі. Водночас, такий правовий титул недоцільно ототожнювати з класичним правом власності, оскільки довірча власність з точки зору різновиду речового права має обмежений цільовим призначенням характер.

Також, важливо відзначити, що забезпечувальна довірча власність є інститутом фідучіарного походження, що обумовлено наявністю у кредитора обов'язку повернення майна. Така характеристика також зумовлює і неакцесорний характер довірчої власності як способу забезпечення виконання зобов'язання, що значно відрізняє його від інших способів забезпечення виконання зобов'язання.

Таким чином, довірча власність як спосіб забезпечення виконання зобов'язання реалізовується в двох взаємопов'язаних функціональних елементах, що відображають подвійний характер її правової природи. Так, в цьому контексті, довірча власність це забезпечувальний інструмент, а також особливий речовий титул, що визначає зміст такого способу забезпечення виконання зобов'язання.

Список використаних джерел

1. Канзафарова І., Федорко М. Право довірчої власності як спосіб забезпечення виконання зобов'язань у цивільному праві України. Правова держава. 2020. № 37. С. 107–116. DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2020.37.201501>
2. Бірюкова А.Г. Довірча власність як спосіб забезпечення виконання зобов'язання: переваги та недоліки. Часопис цивілістики. Випуск 45. С. 23-28. DOI: <https://doi.org/10.32837/chc.v0i45.461>
3. Буяджи Г. В. Фидуціарний заклад як вид забезпечення зобов'язань: поняття, особливості, доцільність. Підприємництво, господарство і право. 2018. Вип. 4. С. 21–27. URL: <https://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/4/5.pdf> (дата звернення: 17.03.2026)
4. Майданик Р.А. Речове право: підручник. Київ, 2019. 1102 с.
5. Ільків О.В. Правова природа довірчої власності. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Юриспруденція. 2021. № 50. С. 50-53. DOI: <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2021.50.11>
6. Некіт К.Г. Довірча власність як спосіб забезпечення виконання зобов'язань: аналіз вітчизняного та зарубіжного законодавства. Часопис цивілістики. Випуск 21. 2016. С. 78-81. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/43b7727d-2857-49ae-a12f-14f5ba2fc4b7/content> (дата звернення: 17.03.2026)
7. Ковтун В.В., Баранова Л.М. Правова категорія довірчої власності: порівняльно-правовий аналіз цивільного законодавства України та міжнародного приватного права. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. №6. С. 122-130. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-6/27>
8. Фокша Л.В., Зуєва О.А. Право довірчої власності як спосіб забезпечення виконання зобов'язання. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. №2. С. 65-68. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-2/15>
9. Рябчинська А. Право довірчої власності як спосіб забезпечення виконання зобов'язання: поняття та юридична природа. Юридичний вісник. 2020. №5. С. 213-219. DOI <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i5.2023>
10. Бевза Д.О. Юридично-фактичні підстави виникнення права довірчої власності у цивільному праві. Том 1. № 92. 2025. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. С. 300-305. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.92.1.42>
11. Канарик Ю.С. Право довірчої власності як спосіб забезпечення виконання цивільно-правових зобов'язань суб'єктів агробізнесу. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». №6. Ч. 1. 2025. С. 323-327. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.06.1.48>
12. Дектярьов В.В. Сучасний стан правового регулювання відносин щодо довірчої власності в Україні. Нове Українське право. Вип. 3. 2023. С. 173-180. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2023.3.25>
13. Карамшук Д.О. Довірча власність як спосіб забезпечення виконання зобов'язань. Право.ua. №2. 2023. С. 112-116. DOI:10.32782/LAW.UA.2023.2.17
14. Коробцова Н., Засядівко Ю. Правова регламентація довірчої власності у зарубіжних країнах та Україні. Підприємництво, господарство і право. №5. 2020. С. 19-22. DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.5.03>

15. Clarry D. Fiduciary ownership and trusts in a comparative perspective. *International and Comparative Law Quarterly*. 2014. Vol. 63, No. 4. P. 901–933. DOI: [10.1017/S0020589314000463](https://doi.org/10.1017/S0020589314000463)
16. Swadling W. *Trusts and ownership: a common law perspective*. Oxford : University of Oxford, 2007. URL: https://ora.ox.ac.uk/objects/uuid:a9aef7f5-15eb-4443-8638-b239ab8c146b/download_file?file_format=application%2Fpdf (дата звернення: 17.03.2026).
17. Fix C. *Die fiducie-sûreté: Eine Untersuchung der französischen Sicherungstreuhand aus deutscher Sicht* : монографія. Tübingen : Mohr Siebeck, 2014. 383 с. (Studien zum ausländischen und internationalen Privatrecht; Bd. 322). ISBN 978-3-16-153406-5.
18. Proso M., Ostojić F. M. Fiduciary ownership in the Act on Ownership and Other Real Rights and the Enforcement Act – the fundamental differences and some comparative solutions. *Pravni vjesnik*. 2023. DOI: <https://doi.org/10.25234/pv/24117>
19. Đurđić Milošević T., Pavićević A. Fiduciary transfer of ownership in contemporary Croatian and Serbian law. *Pravni vjesnik*. 2022. DOI: <https://doi.org/10.25234/pv/24905>
20. Онищенко Г.В. *Довірчі правовідносини з іноземним елементом* : монографія. Київ, 2012. 268 с.

References

1. Kanzafarova, I., & Fedorko, M. (2020). Pravo dovirchoi vlasnosti yak sposib zabezpechennia vykonannia zoboviazan u tsyvilnomu pravi Ukrainy [Trust ownership as a method of securing obligations in civil law of Ukraine]. *Pravova derzhava*, 37, 107–116. <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2020.37.201501>
2. Biriukova, A. H. (n.d.). Dovircha vlasnist yak sposib zabezpechennia vykonannia zoboviazannia: perevahy ta nedoliky [Trust ownership as a method of securing obligations: Advantages and disadvantages]. *Chasopys tsyvilistyky*, 45, 23–28. <https://doi.org/10.32837/chc.v0i45.461>
3. Buiadzhy, H. V. (2018). Fidutsiarnyi zaklad yak vyd zabezpechennia zoboviazan: poniattia, osoblyvosti, dotsilnist [Fiduciary pledge as a type of securing obligations: Concept, features, expediency]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*, 4, 21–27. <https://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/4/5.pdf>
4. Maidanyk, R. A. (2019). *Rechove pravo* [Property law]. Kyiv.
5. Ilkiv, O. V. (2021). Pravova pryroda dovirchoi vlasnosti [Legal nature of trust ownership]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya: Yurytsprudentsiia*, 50, 50–53. <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2021.50.11>
6. Nekit, K. H. (2016). Dovircha vlasnist yak sposib zabezpechennia vykonannia zoboviazan: analiz vitchyznianoho ta zarubizhnoho zakonodavstva [Trust ownership as a method of securing obligations: Analysis of domestic and foreign legislation]. *Chasopys tsyvilistyky*, 21, 78–81. <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/43b7727d-2857-49ae-a12f-14f5ba2fc4b7/content>
7. Kovtun, V. V., & Baranova, L. M. (2023). Pravova katehoriia dovirchoi vlasnosti: porivnialno-pravovyi analiz tsyvilnoho zakonodavstva Ukrainy ta mizhnarodnoho pryvatnoho prava [Legal category of trust ownership: Comparative legal analysis of civil legislation of Ukraine and private international law]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, 6, 122–130. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-6/27>
8. Foksha, L. V., & Zuieva, O. A. (2022). Pravo dovirchoi vlasnosti yak sposib zabezpechennia vykonannia zoboviazannia [Trust ownership as a method of securing obligations]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, 2, 65–68. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-2/15>
9. Riabchynska, A. (2020). Pravo dovirchoi vlasnosti yak sposib zabezpechennia vykonannia zoboviazannia: poniattia ta yurydychna pryroda [Trust ownership as a method of

- securing obligations: Concept and legal nature]. *Yurydychnyi visnyk*, 5, 213–219. <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i5.2023>
10. Bevza, D. O. (2025). Yurydychno-faktychni pidstavy vynyknennia prava dovirchoi vlasnosti u tsyvilnomu pravi [Legal and factual grounds for the emergence of trust ownership in civil law]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Pravo*, 92(1), 300–305. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.92.1.42>
 11. Kanaryk, Yu. S. (2025). Pravo dovirchoi vlasnosti yak sposib zabezpechennia vykonannia tsyvilno-pravovykh zoboviazan subiektiv ahrobiznesu [Trust ownership as a method of securing obligations of agribusiness entities]. *Analitychno-porivnialne pravo*, 6(1), 323–327. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.06.1.48>
 12. Dektiarov, V. V. (2023). Suchasnyi stan pravovoho rehuliuвання vidnosyn shchodo dovirchoi vlasnosti v Ukraini [Current state of legal regulation of trust ownership relations in Ukraine]. *Nove ukrainske pravo*, 3, 173–180. <https://doi.org/10.51989/NUL.2023.3.25>
 13. Karamshuk, D. O. (2023). Dovircha vlasnist yak sposib zabezpechennia vykonannia zoboviazan [Trust ownership as a method of securing obligations]. *Pravo.ua*, 2, 112–116. <https://doi.org/10.32782/LAW.UA.2023.2.17>
 14. Korobtsova, N., & Zasiadivko, Yu. (2020). Pravova rehlamentatsiia dovirchoi vlasnosti u zarubizhnykh krainakh ta Ukraini [Legal regulation of trust ownership in foreign countries and Ukraine]. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*, 5, 19–22. <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.5.03>
 15. Clarry, D. (2014). Fiduciary ownership and trusts in a comparative perspective. *International and Comparative Law Quarterly*, 63(4), 901–933. <https://doi.org/10.1017/S0020589314000463>
 16. Swadling, W. (2007). *Trusts and ownership: A common law perspective*. University of Oxford. https://ora.ox.ac.uk/objects/uuid:a9aef7f5-15eb-4443-8638-b239ab8c146b/download_file?file_format=application%2Fpdf
 17. Fix, C. (2014). Die fiducie-sûreté: Eine Untersuchung der französischen Sicherungstreuhand aus deutscher Sicht. Mohr Siebeck.
 18. Proso, M., & Ostojić, F. M. (2023). Fiduciary ownership in the Act on Ownership and Other Real Rights and the Enforcement Act – The fundamental differences and some comparative solutions. *Pravni vjesnik*. <https://doi.org/10.25234/pv/24117>
 19. Đurđić Milošević, T., & Pavićević, A. (2022). Fiduciary transfer of ownership in contemporary Croatian and Serbian law. *Pravni vjesnik*. <https://doi.org/10.25234/pv/24905>
 20. Onyshchenko, H. V. (2012). *Dovirchi pravovidnosyny z inozemnym elementom* [Trust relations with a foreign element]. Kyiv.